SOCKENBUDET

Lokal information och församlingsblad

För alla boende och besökare i Långaryd och Landeryd med omnejd

Nr: 39 december 2021 - februari 2022

ANSVARIG UTGIVARE:
ANNA ROOS,
LÅNGARYD-LANDERYD
I SAMVERKAN
REDAKTION:
ANNA ROOS
BIRGITTA HOLMÉN
IRIS van der KRUIJSSEN-WITTE
JENS BØGGILD
MAGDALENA ÖHLANDER

LÄMNA GÄRNA TIPS TILL REDAKTIONEN, HELST VIA E-POST:
SOCKENBUDET@LANGARYD.NU
TELEFON:
BIRGITTA HOLMÉN
070 377 30 10
Foto omslag:
Anna Roos

I detta nummer

Bygdeprofilen Tomas Carlsson, s. 4
Landeryds järnvägsmuseum laddar för Tågdagarna 2022, s.6
Konfirmandjubileum, s.9
Minnesbilder från Skärkehyltes skolor, s. 10
Lindodling, s. 12
Bengt-Åkes gamla tidningsklipp berättar, s. 14
Personer vi minns - Augusti Svensson, s. 16

LÅNGARYD VÄRLDENS SLÄKTBYGD

KALENDARIUM

LÅNGARYD/LANDERYD DECEMBER 2021 - FEBRUARI 2022

4/12 kl. 14 - 17
Julbasar med knallar, fika och underhållning i Nyarps Bygdegård. Underhållning kl. 15 och 16:30. Tomten kommer.

13/12 kl.18
SPF Seniorerna, Julfest med mat i Nyarps bygdegård.
OBS! Anmälan till
Ebba Antonsson tel. 070 248 44 18
senast den 7/12.

19/12 start mellan kl. 17-17:30
Tomtesmyg med start från Linnehov i Landeryd. Tomten kommer så medtag önskelista.

2022

10/1 kl 15.00
Knutdans runt granen i Landeryds Centrum vid stationen.
Roger Lindroth spelar upp till dans och Tomten lovar att göra ett besök.

20/1 kl. 12
Sopplunch i Landeryds församlingshem

Fritidsgård
Under våren kommer Fritidsgården i Nyarps bygdegård dra igång igen. Är du intresserad av att hjälpa till?

Hör av dig till
anna.roos@langaryd.nu.

Dambastu Yttersjöholm mellan kl.19.30-21.30

17 Dec Rebecka Hansson tänder 0729691033
14 Jan Rebecka Hansson tänder 0729691033
11 feb Anmäl till Rebecka om du kan tänka dig att vara tändansvarig

Ta med tvättlapp/handduk att sitta på och vi duschar på plats innan vi går in i bastun.

Sista dam städar och släcker ljuset.

Det kostar 20kr per bastubadare som går till Bygdeföreningen och swishas på plats. Det finns kyld dryck till självkostnadspris.

Utifrån de restriktioner som råder under Coronapandemin har det varit svårt för föreningarna att planera för aktiviteter.

Håll utkik på anslagstavlorna och Långaryd – Världens släktbygds facebooksida för att ta del av nyheter kring aktiviteter som händer i bygden.

17/2 kl. 12
Sopplunch i Landeryds församlingshem

20/2 kl. 18:30
Filmafton i NTO-gården Långaryd. Bertil visar nya och gamla filmer från olika verksamheter, fika.

26/2 kl 9.30
Församlingsfrukost i Landeryds församlingshem. Föredrag av Elisabeth Sandlund, se info i Senapskornet.

Konstrunda 2022
Är du intresserad av att ställa ut på konstrundan 2022 och har anknytning till Världens Släktbygd? NTO-Gården planerar att ha en samlingsutställning om restriktionerna tillåter denna gång. Är du intresserad?

Hör av dig till
magdalena.ohlander@langaryd.se

Buggkurs
Är du intresserad av att gå en buggkurs?
I början av nästa år planerar vi att dra igång med buggkursen igen – om restriktionerna tillåter. Är du intresserad av att gå kursen?

Hör av dig
till anna.roos@langaryd.nu.

Tack
till alla som kom på Grötfesten och på olika sätt hjälpte till, ett särskilt tack till Kalset Mjölk

// NTO-Gården

Tack
till Bygdens Bank, Södra Hestra Sparbank och IOGT-NTO Föreningslokalfond för att det blev möjligt med en ny värmeanläggning i NTO-Gården.

Styrelsen är också glada för snabb, smidig och bra installation av Martin Rörbolaget i Smålandsstenar och Petri Carlssons Elektriska Långaryd

// IOGT-NTO Långaryds styrelse

Efterlysning
Jag söker foto på min farfars mor och far nämligen Johan Jonason på Sjöbo Långaryd och hans första hustru Goda född 1866 död 1913. Goda kom från Kvarnagård och hade redan sonen Alfred när hon gifte sig med Johan. Med honom fick hon fem pojkar och två flickor. Johan gifte sig sedan igen med en annan Goda och fick fem flickor och två pojkar.

Men det är alltså bilder/ gärna berättelser också på den första Goda jag letar efter, men gärna på Johan också. Jag är barnbarn till deras första son John som föddes 1893 och som bodde i Kambo Hyltebruk.

Ni kan nå mig på telefon 0709566059 eller mail gunvor.peterson@gmail.com

Tack på förhand Gunvor Petersson.

LEDAREN

Text: Anna Roos

Efter månader av nedstängdhet, hemarbete, digitala möten, begränsat umgänge med andra och restriktioner har nu under hösten samhället och världen öppnat upp igen. Som ystra kor på grönbete har många av oss träffat andra som vi inte sett på länge och njutit av att åter få smaka på det gemensamma livet. Hjulen snurrar på snabbare, fler resor som tar tid, fler fysiska möten och träffar mest på gott – men tiden för reflektion finns inte längre på samma sätt. Är det möjligt att sammanfoga de två olika sätten att leva till ett mer socialt liv i ett lugnare tempo med tid för eftertanke?

Nu närmar sig advents- och jultiden och så småningom ett nytt år med förväntningar, förhoppningar och önskningar. Senaste två åren har fokuserats mycket på virus, smitta, sjukdom och oro för sjukdom och förtidig död för många. Jag önskar att samhällsdebatten nu kommer att fokusera kring hälsa, gemenskap, sammanhållning och präglas av framtidstro.

Julen handlar om att ett litet barn kom till jorden för cirka 2000 år sedan med budskap om frid och fred. Som senare i livet uppmanade oss allt vad ni vill att människorna skall göra er, det skall ni också göra dem. Den gyllene regeln som är ett rättesnöre att göra samhället lite mer medmänskligt och varmare. Vi behöver nu mer än någonsin leva efter att göra livet lättare och bättre för varandra – för att också själva må bra och ha det bra.

Nu längtar jag efter julens smaker, dofter och ljud. När nu kören börjat öva in för julmusiken i kyrkan fylls kroppen av glädje. Jul, jul strålande jul, Dagen är kommen, Gören portarna höga – ja listan av julsånger som väcker känslor kan göras lång. För det är något speciellt med sånger och psalmer, något som öppnar rum i hjärtat och själen som annars hålls stängda och låsta. Känslor som väller fram och tar med tårar, skratt, bubbel eller lugn. Musik, dofter, smaker – de är som tidsmaskiner som kan föra oss till andra platser och tider. Till djupt gömda minnen, till det vi låst in eller till det vi längtar efter. Många får tillgång till positiva minnen men också jobbiga minnen eller saknad som också behöver få ta plats. Vid högtider gör sig mycket av detta påmint. Vi behöver därför ta hand om varandra och finnas till för varandra. Kärleksbudskapet är för alla.

Dröm och önska högt vad du behöver för att 2022 ska bli ett fint år för dig – dela med dig av dina tankar och drömmar. Om du tror att någon kan hjälpa dig att förverkliga dem – be om hjälp!

Jag vill tacka er alla för detta året! Tack för synpunkter och kommentarer på SOCKENBUDET, tack till alla som engagerat läser, skriver, tar bilder, annonserar och delar ut bladet. Det är ni som gör det möjligt och roligt. Vet ni nästa nummer då firar vi 10 års jubileum med vårt nr 40. Vilken grej, vem hade vågat tro och hoppas?

Så nu återstår att säga God Jul och Gott Nytt år!

TACK TACK TACK!! I
Vi vill rikta ett stort tack till alla som på olika sätt medverkat till våra babypaket.

Kan ni fatta att i år har det blivit 959 paket. Så här många har det blivit tack vare alla ni som stickat, virkat och sytt kläder och blöjor, skänkt plastpåsar, frotté, gamla lakan, bindor, gosedjur och pengar till inköp av tvål och babybody och ni som hjälpt till att packa och ombesörjt att dessa paket levererats till Holsbybrunn som det numera ska levereras till.

Vi riktar också ett tack till gänget i Holsljunga för alla paket ni gjort. Vi hoppas kunna och vill fortsätta med detta, vi vet att behovet är stort överallt i världen.

Landeryds kyrkliga syförening

Vill du ha mer information eller hjälpa till. Kontakta Inger Andersson 0371 - 402 17 i Landeryds syförening.

BYGDEPROFILEN

Tomas Carlsson, Norregårds motor

Text och bild: Jens Bøglid

Initiativ och teknisk snille karakteriserar familjen Carlsson från Nissaryds Norregård. För några år sedan skrev jag om Jonas och hans multiverksamhet med kakel och viltberedning. I september förra året hade Sockenbudet en artikel om hur VJ Vilt utvecklar sig. Men det är minsann inte bara Jonas, utan också hans farbror Tomas, som kan och har kunnat länge. Vi är många, som har haft och har glädje av Tomas Carlssons snille.

Tomas slutade på Bruket

Norregårds Motor tog riktigt fart när Tomas slutade på Bruket. Han hade arbetat där med att hålla truckarna i gång. Men i förbindelse med tidningspapprets halvering och hela omläggningen blev Tomas ledig med en god ordning, så han nu kunde ägna sig servicering av våra olika trädgårdsmaskiner på heltid, eller vad man nu ska kalla det. Service finns, när den behövs och då hänger Tomas inte i klockan. Det är närmast det man kan kalla en mycket aktiv pensionärstillvaro, och det är inga planer på att sluta. (Som väl är för oss som behöver just detta.)

Tomas och mekaniken

”Men, Tomas, hur kom det sig egentligen, att du började syssla med mekanik?” frågar jag.

”Jo, si, när jag hade gått i skolan i sju år som alla andra, så skulle jag ju ut och göra något praktiskt, och då blev det som springpojke hos Volvo i Smålandsstenar. Efter fyra år där, så var jag såpass bra på motormekanik att jag fick jobb på andra ställen. I några år var jag hos Bröderna Axelsson i Hylte - där Ingomacken nu är. Det var en mångsidig verksamhet med både bensinmack, verkstad för personvagnar och lastbilar, taxirörelse och till och med ambulans. Det gav en fin allround erfarenhet. Men så småningom hamnade jag på Bruket med ansvar i truckverkstaden.

Jag har alltså ingen formell utbildning på motorer, men en ganska stor praktisk erfarenhet.”

Vad är en akademiker?

Här kom jag att tänka på danska humoristen Storm P som låter en av sina gubbar fråga kamraten: ”Du, vad är en akademiker för en?” ”Jo ser du” svarade gubben ”det är en som har läst sig till, vad vi andra vet.” - Helt så enkelt är det väl inte. Men verklighetens hårda skola ger ofta talangfulla människor den allra mest nyttiga utbildningen. Det gäller att kunna tänka i flera dimensioner och att kunna kombinera dom. Med den talangen hittar man lösningar på många problem. Det gör Tomas.

Rötter i Nissaryd

Tomas har gamla rötter i Nissaryd även om han är född i Villstad socken. De, som läser Sockenbudet, kommer kanske i håg Bengt-Åken Anderssons tidningsklipp från 1982, där pojken Jonas hässjar hö tillsammans med sin farmor Anna-Greta Carlsson. Hon var mamma till både Jonas pappa Rolf och till Tomas. Den gamla mangården på Nissaryd Norregård fick ge vika för nya hus på gården. Men Tomas kommer väl i håg hela det gamla hemmet och tänker med visst vemod på det knuttimrade husen från 1869. Tomas är själv född i Villstads socken, men var bara fem år när familjen flyttade till Nissaryd som var den fasta geografiska punkten. Därför var det inte märkvärdigt, att han och hans blivande hustru

Namn: Tomas Carlsson
Ålder: 69 år (född 1952.)
Bor: Hus i Nissaryd
Familj: Gift med Anita (född Erlandsson)
Dottern Marie, hennes man Kristian och deras två barn
Dottern Therese, hennes man Johan och deras två barn
Dottern Elin, hennes man Jonas och deras dotter
Utbildning: Folkskolan och sedan motormekanisk erfarenhet från flera ställen
Intressen: Naturen, gamla mopeder, resor i husbilen

Anita fick ögon på det hus de nu bor i, granne till Norregård. Först var det som hyresgäst, men snart blev det som ägare. Nu har de bott där i 41 år. Det är döttrarnas barndomshem och barnbarnen kommer flitigt på besök. Anita, som själv är född här i socknen, jobbar fortfarande på Örnaskolan, men är lika hemmastadd i Nissaryd som Tomas, så det är ingen fara för att de flyttar härifrån.

Bra för oss

Det är bra för oss, som behöver Norregårds Motor. Den firman växte av sig själv. Titta bara på fotot här av skylten, som ”annonserar.” Den är ca. 5 x 10 cm och sitter längst bort från vägen, mycket diskret intill porten till den välutrustade verkstaden. Jag har lovat Tomas att inte slå på trumma för Norregårds Motor. Han har redan rikligt att göra. Han sköter också själva

Fortsätter på nästa sida.

Nyinflyttade i Långaryd Världens släktbygd

Text och bild: Julia Jansson och Niklas Edenholm

Julia Jansson, 27 år
Säkerhetssamordnare

Niklas Edenholm 31 år
Teknisk chef

Vi flyttade till Håknaryd den 14 juni 2021 från Holmen, Långaryd. Niklas kommer från Hyltebruk men har bott i Holmen sedan 2010 och Julia är uppvuxen i Drängsered men flyttade till Holmen 2015, där vi har hyrt hus på Niklas familjs gård.

Vi hyrde huset på gården i Holmen i några år, passade bland annat på att resa en del och byggde en husbil av en skåpbil, medan vi klurade på vart vi skulle bosätta oss. Vi velade mellan att stanna här i trakten, flytta närmare Drängsered eller kanske mot Falkenberg där vi har många av våra vänner.

Men så i slutet av 2020 lades det ut ett hus på Hemnet utanför Långaryd, bara 5 km bort. Vi kände igen det direkt, vi har ju kört förbi många gånger och alltid tänkt att huset vart så fint och välskött. Niklas har sedan länge även haft en dröm om att ha ett riktigt garage för hans intressen, så dubbelgaraget lockade mycket!

Vi hade egentligen fortfarande inte bestämt oss för vart vi ville bo, men när detta huset dök upp kändes det rätt. Vi åkte till visningen en iskall och solig dag i januari och ganska snabbt bestämde vi oss för att ta chansen och lägga bud på huset.

Även om vi bott i Långaryd i några år redan så känner vi oss som nyinflyttade, det känns på något vis mer ”på riktigt” nu. Extra roligt är det för oss med Charlottenlund, att få ha en ”kvarterskrog” trots att vi bor mitt ute på landet! Så lyxigt att kunna ta cykeln och äta god mat, lyssna på livemusik, äta helgfrukost eller köpa glass, men ändå bo med skogen som granne.

Långaryd känns som en väldigt levande plats och det ska bli kul att lära känna vår ny/gamla bygd än mer!

Fortsättning från föregående sida

räkenskaperna, men har en revisor, som kollar att allt är i ordning.

Fritidsintressen

Jag frågade om fritidsintressen. Ha! Det är nog att göra med hus och trädgård, men både han och Anita promenerar gärna i skog och mark och njuter av naturen. Och för resten så finns det vid själva köksingången en samling fina, gamla mopeder, Husqvarna m.fl. som funkar. Till yttermera visso har Anita och Tomas en av de mest lyxiga husbilar, jag har sett, så de vet, att det finns en värld utanför Nissaryd också. Men det är här de hör hemma.

Landeryds Järnvägsmuseum laddar för Tågdagarna 2022

Text: Redaktionen Bild: Åsa Bengtsson

– Efter två års uppehåll känns det inspirerande att på nytt kunna bjuda in till TÅGDAGARNA I LANDERYD. Evenemangsdagarna 2022 hålls den 3-4 september och vi kan utlova ett fullspäckat arrangemang med jubileumsprägel för hela familjen och alla åldrar, säger Landeryds Järnvägsmuseums ordförande Per-Yngve Bengtsson.

TÅGDAGARNA 2022 blir de tionde i ordningen, och det ska firas! Förutom tät trafik med veterantåg dragna av ång- och diesellok, rälsbussar och ångvagnsturer samt mängder av kringaktiviteter, körs ett speciellt jubileumståg Landeryd-Halmstad-Ängelholm tur och retur under lördagskvällen.

– Vi hoppas att många tar chansen att åka med detta persontåg längs Nissadalen och söderut, och att de också passar på att äta och dricka gott ombord! Ett besök i en klassisk restaurangvagn ger alltid extra krydda åt tågresan, konstaterar LJM-ordföranden.

Han och museiföreningen hoppas att jubileumståget ger TÅGDAGARNA och LJM ytterligare uppmärksamhet och därigenom nya resenärer och museibesökare. Tåget ska också ses en markering av HNJ-banan som en viktig del av regionens infrastruktur och Sveriges järnvägsnät.

Under nästa års TÅGDAGAR kommer den snart färdigbyggda järnvägshistoriska promenadslingan i Landeryd att invigas. Projektet är ett samarbete mellan Trafikverket och LJM och utgörs av ett antal informationsskyltar som ser ut som ovan.

Efter två år med inställda TÅGDAGAR, hoppas LJM nu åter på full aktivitet på Landeryds station i september, som här år 2018

Flera jubileumsinslag

LJM och TÅGDAGARNAS medarrangörer, främst Landeryds Samhällsförening och Landeryds GoIF, kommer att erbjuda ytterligare några jubileumsinslag i evenemangsdagarnas program. Det kan gälla inom mat & dryck-erbjudandet eller i den palett av uppvisningar, utställningar, dans- och teaterföreställningar och andra kulturyttringar som blivit uppskattade delar av TÅGDAGARNA. Planering pågår! Klart är att den järnvägshistoriska promenadslinga, som nu är under utbyggnad i Landeryd, kommer att invigas. Också den då avslutade restaureringen av f d HNJ-godsvagnen Gs 861 kommer att högtidlighållas (se separat text).

– I övrigt planerar vi att som vanligt köra så många ångloksdragna tåg som möjligt på sträckorna Landeryd-Smålandsstenar och Landeryd-Torup. Det planeras också för att något ångtåg framförs även på bibanan Torup-Hyltebruk, men trafiken där sker huvudsakligen med rälsbuss (motorvagn). Till detta kommer ett antal tåg dragna av veterandiesellok på de olika sträckorna, säger Per-Yngve Bengtsson.

Åka kungligt i Landeryd

På bangården i Landeryd kommer besökarna som tidigare år att kunna ta en liten men ”kunglig” tur med Halmstad-Nässjö Järnvägars ångvagn nr 1 från år 1888. ”Kunglig”, eftersom konung Oscar II har färdats i detta unika fordon.

I Landeryds lokstall, där det sedvanligt är Öppet Hus, kan man studera den imposanta, suggestiva byggnaden i sig, de utställda fordonen och få en inblick i ”lok- och tågtjänsten” under evenemangsdagarna. I lokstallet planeras också för den traditionella gudstjänsten på söndagsförmiddagen.

Dit järnvägsspåren inte når körs som brukligt veteranbussar. Bussarna kommer att gå mellan Landeryd och Hyltebruk, men också någon tur förlängd till och från Unnaryd. Broaryd och Burseryd trafikeras med en guide ombord som berättar om forna Västra Centralbanan, järnvägen Landeryd-Falköping.

Tågsläpp i april

– Tillsammans borgar allt detta för två laddade TÅGDAGAR 2022. Skulle någon kvardröjande effekt av pandemin tvinga fram anpassningar i programmet, kommer dessa att publiceras bl a på museiföreningens hemsida

Fortsätter på nästa sida.

Gammal HNJ-godsvagn snart färdigrestaurerad

Text: Redaktionen Bild: Per-Yngve Bengtsson, Christer Johansson

Snart är den ca 120-åriga HNJ-godsvagnen Gs 861 färdigrestaurerad. Ett antal aktiva LJM-medlemmar har på kort tid återgett vagnen dess forna glans.

Halmstad-Nässjö Järnvägar (HNJ) var ett av Sveriges mest ansedda enskilda järnvägsföretag vid bolagets förstatligande den 1 juli 1945. Dessvärre finns väldigt få fordon bevarade från detta länge mycket framgångsrika järnvägsföretag, trots att det – som det ofta uttrycks i dag – låg i framkant i flera avseenden. Exempelvis finns inga HNJ-ånglok bevarade.

Landeryds Järnvägsmuseum har tre HNJ-vagnar i sina samlingar, bl a den täckta godsvagnen (finkan) HNJ Gs 861. Med ekonomiskt stöd av Södra Hestra Sparbanks bygdemedel, restaureras den nu till sin forna glans.

Hela vagnskorgen får nytt trävirke med samma profil som det ursprungliga. Vagnen målas i välkänd rödbrun järnvägskulör.

Godsvagnen HNJ Gs 861 genomgår en grundlig, museal restaurering som började med underredet och övriga stålstommen.

”Vrak” blir klenod

– Man kan väl säga att ett ”vrak” förvandlas till en klenod. Den ca 120-åriga vagnen har sanerats från diverse utrustning den fick som arbetsfordon inom SJ, dess stålstomme har blästrats och målats och allt virke i korgen har bytts ut och målats. En del arbete återstår, som tak- och pappläggning, men vi räknar med att vagnen ska vara musealt färdigrestaurerad till TÅGDAGARNA 3-4 september nästa år, säger Landeryds Järnvägsmuseums ordförande Per-Yngve Bengtsson. Han riktar ett stort tack till de medlemmar som arbetat med vagnen, ingen nämnd och ingen glömd.

Vanlig i godståg

– Täckta godsvagnar av detta slag rullade i tusental på det svenska järnvägsnätet fram till mitten av 1900-talet, mestadels i godståg på såväl statliga som enskilt ägda spår. Vagntypen var således vanlig, men i mina ögon är det då desto värdefullare att den bevaras för framtiden och kan visas för en intresserad allmänhet. Vår avsikt är inte primärt att vagnen ska gå i trafik, utan vara en del av vår stationära fordonsutställning. Dess interiör ska användas för att exponera järnvägsföremål, affischer, tidtabeller, foton m m, säger Per-Yngve Bengtsson.

Två vagnar till

De övriga två HNJ-vagnarna i Landeryd är dels en liknande finka som den som nu restaureras, byggd av Atlas i Stockholm år 1900, dels en boggivagn i teak med ett brokigt förflutet som person-, post- och slutligen utställningsvagn hos SJ. Denna vagn är byggd år 1895, också av Atlas.

– Dessa två vagnar ska såklart också restaureras. Glädjande är att de ekonomiska förutsättningarna för detta är mycket goda genom att vi redan erhållit generöst stöd från respektive Riksantikvarieämbetet och Södra Hestra Sparbank.

Fortsättning från föregående sida

www.landeryd.info, säger Per-Yngve Bengtsson och hälsar alla hjärtligt välkomna till TÅGDAGARNA I LANDERYD 2022, helgen 3-4 september.

Han påminner om att det finns skäl att ta sig till Landeryd redan före TÅGDAGARNA. Söndagen den 24 april arrangera nämligen LJM det årliga TÅGSLÄPPET med Öppet Hus i lokstallet/museet, försäljning, tipspromenad m m.

Fotnot: Trafiken med veterantåg och ångvagn under TÅGDAGARNA sker i samarbete med Nässjö Järnvägsmuseum (www.nassjojarnvagsmuseum.se). Veteranbussarna framförs i samarbete med Magnus & Andreas Knutsson, Jönköping.

Nu planerar vi för jubileumsnumret nr 40 av SOCKENBUDET!

Vill du skriva, annonsera, publicera en bild eller tacka någon i nästa nummer av SOCKENBUDET behöver vi ditt material senast 15 januari
Maila till sockenbudet@langaryd.nu

LJM ber Riksantikvarieämbetet sätta press på Trafikverket

Text: Redaktionen Bild: Landeryds Järnvägsmuseum

Trafikverket måste uppmanas att vårda hela det statliga byggnadsminnet Landeryds station. Det är inte acceptabelt att en av byggnaderna lämnas utan åtgärd. Det är innebörden i en skrivelse från Landeryds Järnvägsmuseum till Riksantikvarieämbetet, RAÄ.

Trafikverket har under senare år låtit restaurera fasader, fönster och tak på stationshuset i Landeryd. I skrivande stund pågår renoveringen av godsmagasinet med byte av syllar och återställande av magasinets lastbrygga mot bangården samt dess papptak.

– Eftersom dessa byggnader tillåtits att förfalla i olika grad under många år, är de här åtgärderna mycket glädjande. Alla i museiföreningen, vars stadgar säger att den ska vaka över den historiska järnvägsmiljön i Landeryd, välkomnar verkligen dessa miljonsatsningar av Trafikverket. Vad vi däremot inte kan acceptera är att det statliga byggnadsminnets tredje byggnad, dressinboden, lämnas helt utan åtgärd under överskådlig tid, kommenterar LJM:s ordförande Per-Yngve Bengtsson.

Accelererande förfall

Bakgrunden är att Trafikverket vid upprepade tillfällen, i skrift, förklarat att man inte har för avsikt att renovera dressinboden, trots att byggnaden är inne i ett accelererande förfall med sönderrostade hängrännor och stuprör, fuktskadad fasad och trasiga dörrar och portar.

– Trafikverket har anfört att myndigheten redan satsat mycket pengar i Landeryd och att dess uppgift främst är att investera i framkomlighet och infrastruktur, inte i gamla byggnader som inte används. Dessutom har Trafikverket framhållit att man har många statliga byggnadsminnen att ta hand om och poängterat att dressinboden i Landeryd mot denna bakgrund ligger långt ner på myndighetens aktuella åtgärdslista, säger Per-Yngve Bengtsson.

Bjärt kontrast

– Trafikverkets position när det gäller dressinboden står i bjärt kontrast till det faktum att det är Trafikverkets klart definierade uppgift att vårda ”sina” statliga byggnadsminnen så att de inte förfaller, men också till det som vi ser som naturligt i sammanhanget; att man vårdar hela det statliga byggnadsminnet i Landeryd någotsånär samtidigt. Eftersom dressinboden ingår i byggnadsminnet ska den rimligen ses som lika skyddsvärd som de övriga två byggnaderna, låt vara att den är av senare datum (ritningarna är daterade 1957).

– Därför har vi bett tillsynsmyndigheten RAÄ att genomföra ett tillsynsbesök i Landeryd. I RAÄ:s mejlade bekräftelse på att vår skrivelse anlänt, står att ”samtliga byggnader inom byggnadsminnet, d v s även dressinboden, ska vårdas och underhållas. Trafikverket har det uppdraget parallellt med sitt grunduppdrag i infrastrukturfrågor”. Vi tolkar dessa rader hoppfullt!

Erbjudits att överta

Till bilden hör att Trafikverket erbjudit Landeryds Järnvägsmuseum att överta godsmagasinet och dressinboden med tillhörande mark för en symbolisk summa.

– Trots att detta skulle innebära ett ansenligt åtagande för en ideell förening, har vi förklarat oss villiga att överta byggnaderna. Men förutsättningen är att båda kan betecknas som i gott skick vid en överlåtelse. Så skulle vara fallet när det gäller godsmagasinet efter den nu pågående restaureringen, men absolut inte för dressinboden. Det är inte rimligt att skyffla över kostnaderna för erforderliga, akuta åtgärder på den byggnaden på museiföreningen. Och oavsett ägare ska ju dressinboden vårdas. Om det råder ingen tvekan, och därför hoppas vi att RAÄ sätter tryck på Trafikverket så att så sker, summerar Per-Yngve Bengtsson.

Dressinboden i Landeryd

LJM bjuder in till virtuella besök

Text: Per-Yngve Bengtsson

Pandemin med dess många effekter av begränsande slag, har ökat bl a museers intresse för att kunna erbjuda virtuella besök. Detta gäller också Landeryds Järnvägsmuseum som i dagarna inlett ett sådant projekt. Det genomförs med ekonomiskt stöd av Södra Hestra Sparbank och Hylte kommun och i samarbete med extern IT-leverantör.

Projektet innebär att museiföreningens hemsida www.landeryd.info kompletteras med en avdelning för ett virtuellt besök i lokstallet/museet i Landeryd samt det statliga byggnadsminnet Landeryds station, d v s stationshuset, godsmagasinet och dressinboden.

Inledningsvis får den virtuella besökaren en bild av totalmiljön utifrån 360-gradersfoton, därefter kan hen via en särskild ”karta” eller meny allt efter intresse välja att få veta mer om enskilda järnvägsfordon, byggnader, historiska foton eller arkivalier som biljetter, tidtabeller och fraktsedlar. Givetvis kommer TÅGDAGARNA I LANDERYD att lyftas fram i konceptet, enligt plan också via en snutt rörliga bilder.

Erfarenhetsmässigt leder möjligheten till virtuella besök också till fysiska besök. Projektet kan därför ses som en ny marknadsföringskanal för Region Hallands enda järnvägsmuseum och ett litet bidrag till att stärka Hylte kommuns ställning som attraktiv besöksdestination.

Målet är att kunna erbjuda virtuella besök i Landeryds Järnvägsmuseum i god tid inför TÅGDAGARNA den 3-4 september 2022.

Konfirmandjubileum

Text: Lilian Svensson och Laila Johansson Bilder: Ove Ericsson och Mikael Sjöholm

I Sockenbudet nr 37 skrev Bengt-Åke Andersson om vår konfirmationstid för 65 år sedan.

Vi, Lilian och Laila skulle ordna vår nionde träff, men det var osäkert om den kunde bli p.g.a. pandemin. Så lättades restriktionerna den 1/7. Då blev det till att börja planera. Det var några som vi visste var upptagna som vi ville ta hänsyn till, tittade då i Sockenbudet och till sist var det den 25 juli som vi skulle kunna ha vår träff. Vi träffades och ringde till alla, och tio svarade ja direkt. Vi ringde till Charlottenlund för att fråga om vi var välkomna att äta middag där. Det var vi, så vi åkte för att träffa Inger och Mikael, och för att bestämma menyn. På tre dagar hade vi allting klart. Det var Björn Berggren som var präst, vilket vi tyckte var lite speciellt eftersom Björn var den som hjälpt Anita Kindstrand och Laila Kjeller att leta upp alla adresser till vårt första konfirmandjubileum 1976. Sedan gick det 10 år till nästa träff. Därefter har vi träffats vart femte år. Vi samlades i Långaryds kyrka till gudstjänst. Sedan blev det ett besök i nyrenoverade Tiondeboden innan vi åkte till Charlottenlund för att äta. Det var så god mat i fin miljö. Efter kaffet samlades vi i ”salongen”. Bengt-Åke hade satt ihop ett Quiz som handlade om vår konfirmationstid. Det blev ett trevligt slut på vår träff för den här gången. Vi ses om 5 år igen. Då blir det ”10-årsjubileum”.

Stående: Bengt-Åke Andersson, Pauli Jeulonen, Björn Berggren, Jan-Åke Andersson, Bengt Karlsson
Sittande: Ulla-Brith Jeulonen (Bäckman), Inger Petersson (Handberg), Anita Kindstrand (Andersson), Laila Kjeller (Pettersson), Laila Johansson (Jonasson), Lilian Svensson (Stenberg)

Julminne från Långaryds Klockaregård

Berättad av Gunnel Larsén (född Björkman), nedtecknat av Magdalena Öhlander för studiecirkel november 2021

Gunnel berättar om ett speciellt julminne hon haft som barn. En julbjudning som postföreståndarinna fröken Elin Wickbom anordnade för barnen i byn.

Mellan åren 1925 och 1942 drev fröken Elin Wickbom poststation i Långaryd. Hon hörde till de starka kvinnorna, självständig och lite egen. Gunnel minns henne som en kvinna som utmärkte sig och var intressant som person, bodde på egen hand och var självständig.

Kanske var det för att fröken Wickbom var denna person som gjorde att hon ställde till med tre bjudningar under en och samma vecka. En för barn, en för damerna och en för herrarna i byn som var mycket omtalade.

Gunnel minns att hon var 5 eller 6 år, i början av 40-talet, när hon och sin bror tillsammans med Gunnar i Klockargården med spänd förväntan traskade över till poststationen och fröken Wickbom. Det var fler barn där, cirka 10 barn samlades från Prästgården, Mogård, Skattegård och Gassljunga med omnejd.

Barnen blev bjudna in på saft och julkakor. Det var festligt att som barn få gå bort på egen hand på den tiden. Vi lekte gamla lekar, som gömma ringen minns Gunnel. Som avslutning ställde fröken Wickbom upp två stolar mitt på golvet, la en lång stång emellan och hängde upp en mängd med tomtebloss. -Kanske va det till och med en hel ask, funderar Gunnel. - Vi blev helt häpna när de tändes, gnistrade och sprakade. Rummet fylldes med tjock rök och när fröken Wickbom öppnade dörren var det dags att gå hem fyllda av något speciellt.

Minnesbilder från Skärkehylte skolor

Text: Birgitta Holmén Bilder: Ur fotoalbumet

Fortsättning från SOCKENBUDET n:r 38.

Den lärare i Skärkehylte skolor som det har berättats mest om är Tyra Eriksson. Hon tjänade i storskolan under nästan 43 år och satte djupa spår i många elever. En del positiva, men ganska många negativa. Det verkar inte som om omdömet beror på om det var elever som hade det svårt för sig, eller om det var så kallat begåvade elever. Även en del av de sistnämnda har tråkiga minnen av sin lärarinna. Andra tycker att hon var helt OK. Hon var mycket sträng, men ändå mån om sina elever. Sedan ”Högre folkskolan” införts i Hyltebruk 1936 (från 1944 Realskola) lade hon mycket möda på att övertala både elever och föräldrar att eleven skulle tenta in och fortsätta att läsa vidare och ibland lyckades hon.

Från småskolan berättas om Amanda Andersson som fick tillnamnet ”Kycklingahönan” - hon var beskyddande om sina elever i småskolan gentemot storskolebarnen. Själv minns jag min ”småskolefröken” Edla Johansson med stor glädje. Hon bodde i Elmeliden och cyklade till Skärkehylte i början, men skaffade sig sedan en motorcykel, en lättviktare 98 kubik. Så småningom köpte hon en bil, en Renault, men fick nästan genast ställa in den hos Berglund i Byås under en ganska lång tid, på grund av krigets efterverkningar med bensinransonering.

Edla Johansson var en glad och pigg lärarinna, snar till skratt. Hon hittade på en massa att göra förutom de vanliga skolämnena, både på lektionerna och rasterna. Vi fick bland annat göra potatismjöl, ost och stöpa ljus. Ostmassan och ljusmassan värmdes ovanpå den stora vedeldade kaminen i skolsalen, under frökens noggranna översyn. På rasterna lärde hon ut olika lekar som t.ex gömma ägget, brobro breja och sista paret ut. Vi fick också träna in pjäser och sånger inför examen, något som jag gillade stort. I ett skåp i skolsalen fanns bl.a. läggspel, det kunde man få pyssla med om man klarat av en uppgift och skulle vänta på klasskamrater som inte var färdiga. Det var en sporre till att ligga i med uppgifterna.

Elever i Skärkehylte småskola 1948- 49. Sittande fr. v. Gun ?, Birgitta Tiger, Gunvor Karlsson, Gertrud Spjuth, Bodil Johansson. Stående: Evald Johansson, Gösta Johansson och Harry Johansson.

Sov du lilla videung. Barnen i Skärkehylte skola sjunger och spelar blommor vid examen 1950.
Från v. Evald Johansson, Marianne Karlsson, Britta Steinmetz, Mona Svensson, Sven-Allan Johansson, Gun ?, Bodil Johansson, Birgitta Tiger, Margareta Johansson, Birgitta Lövkvist – Axelsson, Lilly Karlsson, Rolf Bogren, Harry Johansson.

Visst fanns det en del som jag inte gillade också. Jag såg nog lite dåligt och satt då med näsan nere i böckerna. ”Fröken” sa åt mig gång på gång, men det hjälpte inte - näsan var nere i boken. Då band hon helt sonika upp mig med mina långa flätor i bänkens ryggstöd. Jag vet inte om det hjälpte. Jag tror inte det hände så många gånger och det lämnade inga negativa spår i mitt sinne.

Ett annat minne är när hon skulle försöka få en del av barnen att hålla sig rena. När inte tjat hjälpte ville hon väl försöka att genom att alla fick genomgå samma procedur, få alla att förstå vikten av att hålla sig ren. Hon införde ”renlighetståget”. Det bestod av att alla barnen stod i en rad med händerna på varandras axlar och så tuffade raden fram genom skolsalen till olika ”stationer”. Vid stationerna stod fröken och synade om man var ren om halsen, öronen, händerna, naglarna - jag kommer inte ihåg alla - men vid den sista stationen skulle man visa upp att man hade en ren näsduk med sig.

Var det nu så att man inte var ren om t.ex halsen så fick man stanna kvar på den stationen, medan kompisarna tuffade vidare. Hon hoppades väl på att hon genom lek skulle få alla att hålla sig rena, men så blev det inte. Det var nästan alltid så att en del fastnade ganska fort på de olika stationerna och det var nästan alltid samma barn. Själv hade jag en mamma som alltid såg till att jag höll mig ren så jag fick för det mesta tuffa med runt hela salen - men jag tyckte så synd om dom som nästan aldrig kom runt - så detta förfaringssätt gillade jag inte. Vad jag minns slutade fröken upp med dessa ”tåg” efter ett tag.

Något som också sitter kvar bland minnesbilderna var de förhatliga nyponbuskarna som växte i ett hörn av skolgården. Där plockade en del barn, mest pojkar, nypon när de mognat och tog fram dess frö. Dessa var ett utmärkt klipulver som de stoppade in bakom kragen på väl utvalda kamrater. Fröken försökte få stopp på otyget, men det hjälpte inte alltid.

På rasterna kastade vi mycket boll med en, två eller tre bollar, allt efter hur skicklig man var. Med en boll minns jag att det var tolv olika sätt att hantera bollen som gällde - vad man blev lyck-

Fortsätter på nästa sida.

BERTIL MINNS

Text: Bertil Holmén Bild: Från Leif Ekelund

”Det har kommit en båt med bananer” – sjunger Lasse Dahlqvist i en visa. Strax efter andra världskriget kom första importen av bananer. För att det skulle bli rättvis fördelning kom en bestämmelse att alla barn kunde få köpa tre bananer. Till oss tre yngre syskon köptes nio bananer. Jag tror det var de första bananer jag åt. Vid jultiden hade vi tidigare apelsiner, ibland blodapelsiner som alltid delades i fyra eller sex bitar. Fyra om bara vi barn skulle få, sex om mamma och pappa också skulle få. Det var alltid svårt att dela rättvist i sex bitar. Vi levde inte i nuvarande överflöd. Så den lilla apelsinbiten fick vi suga på och njuta av länge

Jag gjorde en filminspelning med Axel Wahlqvist och Hugo Eklund 1994. Då visade Axel en liten stoppad skinngubbe, bara 13 cm. stor. Den hade han fått skickad till sig på posten från sina äldre bröder Karl-Fritiof och Valfrid i Amerika 1910. På gubbens rygg var klistrat frimärke och adress Axel Wahlqvist Landeryd. Gubben är nu efter alla år lite sliten, men för övrigt vid gott hull.

I radioprogrammet Trädgårdsdags uppmanades till att man skall plantera olvonbuskar för att de har så många färgskiftningar. Det börjar med den skira grönskan på våren och de vita blommorna vid midsommartid. På hösten kommer de röda bären och löven skiftar i många färger för att till sist bli mörkröda.

Nu har ett stort bestånd av små olvonbuskar börjat växa vid vägkanten på gamla Nissastigen, 300 m. efter sista huset i Nissaryd på vägen mot Hyltebruk. Där kan ni själva gräva upp plantor. De är inte mina, men jag har räddat dem från vägmaskinerna. Jag vill passa på att tacka Vägverket för den nya fina vägbeläggningen vi fått genom byn.

Fortsättning från föregående sida

lig när man klarat av hela serien, utan att tappa bollen! Sedan var det spela kula som också var skoj och att hoppa hage och hopprep. ”Byta bokmärke” förgyllde också rasterna. När vi kom upp i storskolan var det ofta brännboll som gällde. Men allt var inte lek även om det är det man minns - hon lyckades också att lära oss läsa, skriva och räkna.

Från klass tre och fyra i storskolan minns jag mest att vi på slöjdtimmarna fick sitta och sy en slöjdpåse för hand samt fålla ett förkläde, med bröstlapp och fyra band, med små, små stygn. I femte klass blev det hålsöm som gällde. Jag måste nog tillstå att broderi aldrig har tilltalat mig efter det. Även i övrigt trivdes jag inte så bra i storskolan, jag och läraren gillade inte varandra, vi kom på något vis inte överens. Hans bestraffning av en del elever, särskilt pojkar, var motbjudande. Men visst fanns det ljusa stunder även där och alla skolkamrater delar inte min åsikt. En ljuspunkt var att man ju kunde få låna böcker i det lilla biblioteket – jag har alltid älskat böcker.

Till de ljusa minnena hör konstigt nog de årliga läkarbesöken, då doktor Harald Thulin kom till skolan för undersökning av barnen. Alla elever skulle ha med sig ett urinprov som sattes i en låda i kapprummet. Det är en syn som sitter kvar i minnet – ölflaskor, saftflaskor och andra flaskor i olika storlekar – hel eller halvfyllda. Visst var det hemskt med vaccineringen, ”sprutan i benet” och ”sprutan i ryggen” - men när allt var klart så tog doktorn fram sin cittra, satte den på katedern och sedan blev det sång och musik för hela slanten. Jag minns sångerna än - Höga berg och djupa dalar – Jopp hej di och jopp hej da o s v. Det var högtidsstunder och doktorn var förlåten för sprutor och annat. Efter femman lämnade jag Skärkehylte skola. I Hyltebruks skola fick jag Inga Högberg som lärarinna och återfick läslusten.

Linodling

Text: Iris Witte Bilder: Iris Witte + barn på Landeryds skola

Eleverna i klass 2-3 i Landeryds skola är med i ett projekt där vi odlar lin. Under arbetets gång lär vi oss hur man framställer textil från linplantorna. Under maj månad har klassen gått till odlingen vid Landeryds station och sått linet. Barnen sådde en meter lin var. De skulle fördela spånadslinfröna så jämnt som möjligt över deras meter i såraden. Sedan myllade de ner fröna med sina krattor som Landeryds Järnvägsförening har införskaffat åt odlarna.

Efter det plattade de till jorden med händerna och det gjorde de så flitigt! Linfröna lyckades ändå spira frodigt. I juni hann klassen besöka linet två gånger. Eleverna mätte linplantorna och sista gången hade de blivit en 20 cm ungefär. De rensade ogräs och sen blev det sommarlov.

Under sommarlovet blommade linet. Fröken tog bilder så att eleverna kunde se när skolan började hur vackert det var. Plantorna hade blivit långa vilket vi hade hoppats på. Det är nämligen stjälkarna som blir fibrer till tyg längre fram.

I augusti när skolan började skulle eleverna bedöma om linet skulle ryckas än. Från projektet - 1 kvm lin - som har deltagare i hela Sverige har vi fått linbrev med information om hur linet ska beredas.

I brevet läste vi att linet skulle ryckas när plantorna hade blommat över och fröna i frökapslarna började bli lite bruna. Första gången vi undersökte frökapslarna var det inte dags än. Men andra gången, i slutet av september var det dags och barnen ryckte upp allt lin. Då fick de greppa en näve lin och dra uppåt. Inte för mycket åt gången, för då gick det inte att få upp plantorna med rötterna. När eleverna hade fått till en bukett virade de runt garn. När allt var uppryckt samlade vi alla buketter och bar till frökens ladugård på Björkelund. Där kunde linet hänga och torka ett tag.

Under tiden tillverkades det frörepor på tekniklektionerna i skolan. Vi hade hittat manual på nätet - på 365slojd.se. Eleverna planerade och tillverkade en frörepa i par. De spikade spikar på rad, på en bräda, så det blev som en kamm. Som tur var kunde fröken Helle slipa våra frörepor hemma så de inte var vassa längre när vi använde dem.

Hemma hos Iris i ladugården drog alla sedan det torkade linet genom föreporna. Vi hade även tagit med bärplockare som frörepa för säkerhets skull. Men våra egentillverkade frörepor fungerade. Det var inte lätt, men eleverna kämpade sig igenom varenda bukett med torkat lin. De fick ihop en imponerande mängd frökapslar som de fångade upp på dukar. De vek sedan dukarna över frökapslarna och kavlade så att fröna kom fram.

Linstjälkarna lades i gräset i prydliga rader för att röta där några veckor. Det vi vill uppnå då är att fibrerna som utgör barken på stjälkarna, lättare lossnar från träet inuti stjälkarna. De fina stänglarna står nu på tork när jag skriver artikeln i november. Fröna har vi fördelat i skolan så att alla elever i 2-3:an har tagit hem en portion, så som vi hade bestämt på ett klassråd. Då kan de så hemma nästa vår och lära familjen om sina nygamla kunskaper.

Fortsätter på nästa sida.

Minnen från mina barndomsbesök i Nissaryd

Text: Kerstin Karlsson, Halmstad

När vi gästade VJ Vilt i Nissaryd 24 september och serverades god vildsvinsfilé sista höstfredagen, då restaurangen var öppen, fullkomligt bubblade mina barndomsminnen upp ur min mun. Några gäster blev drabbade. Tror dock inte att de ogillade samtalen.

Just på andra sidan VJ Vilts anläggning ligger Tomas Carlssons fastighet. Ursäkta – men jag kan inte namnet på fru Karlsson. I denna fastighet tillbringade jag många, många härliga skollov, såväl sommar som vinter. Annie och Anders Johansson bodde där förr i tiden. Mina minnen är främst från mitten av 1950-talet.

Från Smålandsstenar där mina föräldrars hus låg vid södra Nissastigen kunde vi åka med en s k tidningsbil, som körde mellan Bruket i Hylte och Jönköping, vill jag minnas. Man kunde lösa en biljett och dessutom kunde min moster Annie skicka underbara råmjölkspannkakor med bilen hem till oss. Verkligen njutbara minnen. Vid jultid hände det att min morbror Axel kom till Smålandsstenar med en fin julhare. Axel var alltid så skojsam, som vi sa på den tiden. Han bodde i det s k föräldrarhemmet hos Jonssons.

När jag vistades i Nissaryd under sommarhalvåret kunde en dag se ut ungefär så här. Vi gick upp tidigt på morgonen. God frukost och sedan bar det av på cykel tillsammans med monster Annie och morbror Anders. Efter Anders cykel kopplades en mjölkkärra med några mjölkkannor. Vi stannade mitt emot Nissaryds Skans, där korna befann sig. Mjölkning och hem igen. Ibland stannade jag till hos mina kusiner Ing-Britt, Anita och Lennart. Min moster Anna tyckte säkert att jag busade till det när vi fick leka på den stora vinden hos kusinerna.

Hos moster Annie fanns också en stor vind. Där var det jättespännande att vara. Jag kan se framför mej det stora träkaret där stora grisskinkor låg insaltade och skulle torkas till s k spekefläsk. Godast var när fläsket skars i tunna skivor, rullades runt den rengjorda spiskroken och snabbt in i spisen en kort stund. Därefter placerades fläsket på ett gott hembakt bröd. Den stora brödkakan höll moster Annie mot sin barm och skar med kniven mot sitt bröst. Hon var säker på detta men jag tyckte det såg farligt ut.

På vinden fanns där också julpynt, som vi tog fram i god tid före jul. Minns särskilt några fina halmkronor och en bukett med havreax, som var smyckade med dåtidens vackra godispapper.

Om det var dåligt väder brukade jag få pröva på att krusa parets örngottsband med en liten fin örngottskrusare. Idag tycker vi alla att detta område går under namnet ”förspilld kvinnokraft”. Åtminstone tycker jag så.

I några gamla brev som jag skickade hem till min familj berättade jag om hur jag fick mjölka en snäll ko. Mjölken förvarade jag i en väl diskad ansjovisburk. Katten fick njuta av min insats.

Vid några tillfällen åkte moster Annie till kyrkliga syföreningens träffar. Då fick morbror Anders och jag umgås själva genom att bl a spela casino. Moster Annie hade tidigare under dagen bakat goda kringlor, som skulle med till symötet. Självklart fick vi också del av dessa.

På vägen ner mot de röda vinbärsbuskarna i tomtgränsen hos min moster och morbror, kunde vi smyga inom i den jordkällare som fanns på gården och som även finns där nu. Att få gå in i källaren med moster Annie och hämta några burkar sylt och potatis var lycka. Jag kan förnimma doften, om jag befinner mej i något liknande utrymme än idag.

När jag kom hem efter mina vistelser i Nissaryd var jag oftast ganska trött. Trött av härliga intryck och av lantlivet.

Kerstin Karlsson

Fortsättning från föregående sida

Arbetet med linet kommer fortsätta. Härnäst behöver vi bråka, skäkta och häckla linet. Redskapen till det verkar finnas hos hembygdsföreningen men även hemma hos föräldrarna. Det ska bli spännande att fortsätta bereda linet och lära om hela processen. Det har redan varit lärorikt och jag själv har fått respekt för linnehanddukar. Det är mycket arbete som ligger bakom en liten handduk.

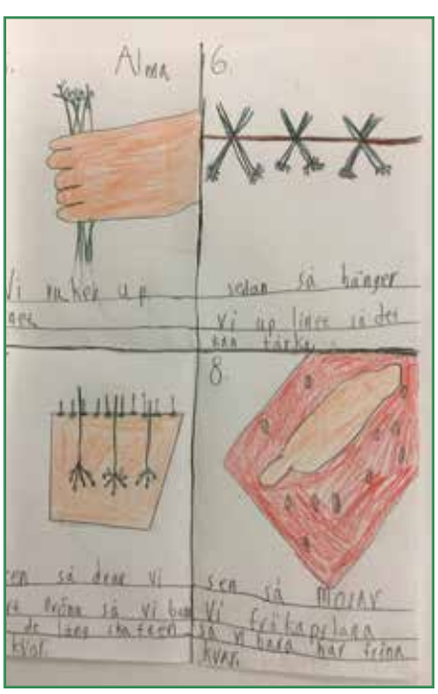

Bengt-Åkes gamla tidningsklipp berättar

Text: Bengt-Åke Andersson Bilder från Hallandsposten och Värnamo Nyheter

Ljusstöpning hos Långaryds södra CKF

VN 25/11. 71.

Efter ett års uppehåll har Långaryds södra CKF-avdelning återupptagit traditionen med gemensam julljusstöpning. Häromkvällen var man samlade hos fru Eva-Lisa Jonsson, Gassbo, där man doppade fram 200 ljus. Det var ett varmt men roligt arbete, tyckte damerna som undan för undan kunde konstatera hur ljusen blev tjockare och tjockare allt eftersom de fick sig ett bad i den flytande stearinblandningen. Denna, som flöt ovanpå hett vatten i ett djupt kärl, fylldes på med ny smält massa efterhand som den sjönk i behållaren. Råvaran var massor av ljusstumpar som man skaffat från bl.a. kyrkor och som sedan smältes tillsammans med en viss procent paraffin.

För att man skulle komma igång så snabbt som möjligt med den gemensamma stöpningen hade några medlemmar tvinnat vekarna i förväg och likaså hade vekarna före den egentliga stöpningen doppats i vax för att få stadga och form. Sedan var det bara att doppa i lagom takt eftersom stearinblandningen hunnit styvna på ljusen. Det går emellertid inte snabbare bara för att man doppar ofta. Är inte massan stelnad fäster det bara ett tunt skikt vid varje doppning och dessutom riskeras ljusen bli missformade. Det är också viktigt att det inte är drag i lokalen. Då kan ljusen bli krokiga.

Efter att med korta avbrott för kaffe och förhandlingar ha arbetat från 19-tiden till framemot midnatt var ljusen färdiga, stora tjocka och så där lagom skrovliga i ytan och en liten aning gulfärgade som riktiga hemstöpta ljus skall vara.

Vid förhandlingarna beslöt man att delta i en tävling och utställning av gamla vaggbonader. Det föredrogs också tack från Radiohjälpen för gåvan till diabetikerinsamlingen. Vid mötet diskuterades också söndagens servering av adventskaffe i Långaryd.

De 200 juleljusen hängde på pinnar och doppades med jämna mellanrum i den heta blandningen av smälta ljusstumpar och paraffin.

För 50 år sedan

Värnamo Nyheter 25 november 1971

Ljusstöpning hos Långaryds södra CKF, i Gassbo hos Eva-Lisa Jonsson.

Bilden är Eva-Lisa Jonsson Gassbo , barnen Mikael, Maria och Christina, Maj-Lis Hallberg Älmeliden, Cajsa Jonasson Åsen och Anna-Greta Andersson Olshult

VN 22/11. 71.

Minnesaker och blommor för fina klubbinsatser i Långaryds IF överlämnades bl.a. till Torsten Johannesson, Lars Erik Bäckman, Ingemar Larsson, Bertil Jagebro, Georg Samuelsson, Jan Olof Nilsson, Nils Sjöberg, Helge Nydén och Erling Hallberg.

Frivilligt arbete i Långaryds IF

För 50 år sedan

Värnamo Nyheter 22 november 1971

Frivilligt arbete i Långaryds IF uppmärksammat på klubbårsfesten. Personerna på bilden är: Torsten Johannesson, Lars-Eric Bäckman, Helge Nyden. Bertil Jagebro, Georg Samuelsson, Jan-Olof Nilsson, Nils Sjöberg, Ingemar Larsson och Erling Hallberg.

1:73

VN 78-10-07

Vi sänker bensinpriset lördag och söndag!

BP Bensinstation

Smålandsstenar

För 43 år sedan

Värnamo Nyheter 7 oktober ber 1978

BP Bensinstation i Smålandsstenar sänker bensinpriset under lördagen och söndagen andra helgen i oktober 1978 till 1:73 kr/litern.

VN 1981-12-22

Som tack för åren i Alliansmissionens söndagsskola i Landeryd tackar pastor Sven Dahlensjö avgångseleverna Tomas Gustavsson, Maria Jakobsson, Elisabeth Claesson och Håkan Friman, vilka fick var sin bok av församlingen.

Söndagsskolfest i Landeryd gav 1.300 kronor till Polen

Harnen i Svenska Alliansmissionens söndagsskola i Landeryd ofrade gärna sina sedvanliga julklappar vid den likaledes sedvanliga julfesten och skänkte beloppet till Poleninsamlingen. Med den kollekt som upptogs tillfördes den nu pågående insamlingen till de nödlidande polackerna 1.300 kronor från barnen och de andra församlade vid söndagens julfest i Landeryds missionshus.

Drygt 30-talet barn har deltagit i höstens söndagsskolor i Alli-

I ett julspel deltog samtliga barn och som avslutning på detta sång man "Nu tändas tusen juleljus".

Pastor Sven Dahlensjö gratulerade från församlingen de fyra söndagsskoleelever som i och med uppnådd 13-års ålder lämnar den delen av församlingsgemenskapen. De fick var sin bok och de fyra var Tomas Gustavsson, Monica Jakobsson, Elisabeth Claesson och Håkan Friman.

Ledarna Yvonne Svensson, Sven Dahlensjö, Karin Dahlen-

För 40 år sedan

Värnamo Nyheter 22 december 1981.

Söndagsskolfest hos Alliansmissionen i Landeryd. Drygt 30-talet barn har deltagit i höstens söndagsskola. Ledarna Sven och Karin Dahlensjö, Yvonne Svensson, Judith Modigh och Gunnvi Johansson fick julklappar och avtackades av eleverna och och deras föräldrar.

Fortsätter på nästa sida.

VM-guldmedaljör i dragkamp

Text: Redaktionen Bilder: Privat

Magdalena Persson från Karlsro tog i september VM-guld i dragkampens damklass 540 kg. Under hela turneringen var Magdalena ordinarie.

Det blev även guld i mix 580 kg där hon blev inbytt i finalen. VM avgjordes i Getxo i Spanien.

SOCKENBUDET gratulerar till VM-gulden!

Runemyr firar 30

Den 28 november klockan 17:00 tänder Kjell Runemyr sin vida omtalade julbelysning för 30:e gången.

Alla hälsas välkomna att beskåda ljuset skingrar mörkret och julstämningen kommer till Långaryd.

Skänk gärna en gåva till Barncancerfonden via insamlingen utanför Runemyrs hus.

Nyarpsvilla lyser upp vintern

Det började med flaggstången för många år sedan. Därefter har julbelysningen på familjen Runemyrs villa i Nyarp utökats år från år.

– I år är det rekord med 1 800 lampor, säger Kjell Runemyr.

HP 2001-12-17

Inför varje första advent väntar ett digert jobb för herr Runemyr. Två dagar tar det för honom att klä flaggstång, buskar och hus med belysning.

– När jag började med flaggstången blev det klagomål för att folk ansåg att jag hädade svenska flaggan, säger Kjell Runemyr.

Frågor om elräkning

Protesterna har dock avtagit och nu får han i stället frågor om storleken på elräkningen.

BILD LENNART WEMM

Varde ljus. Familjen Runemyrs villa i Nyarp förses inför varje jul med mer och mer julbelysning.

Körer spelade in julskiva tillsammans

Härom kvällen stod sånggladjen högt i tak i Långaryds kyrka då Landeryds och Långaryds kyrkokörer sjöng tillsammans under inspelningen av en julskiva som körerna gör gemensamt.

HP 2001-12-04

Ett 30-tal körsångare strömmade till för att göra sitt på de 14 julsånger som valts ut till skivan.

Idén föddes redan förra julen då man höll gemensamma julkonserter.

– Det handlar om att samlas kring musiken och att helt enkelt utföra det kristna budskapet i praktiken, förklarade sångpedagogen Kajsa Bacos och syftade på att överskottet från försäljningen av skivan skall gå till välgörande ändamål. Idén fick de bägge körerna när de genomförde gemensamma julkonserter förra året.

BILD ÅSA MONTAN

Samstämt. Långaryds och Landeryds kyrkokörer samarbetar kring julskivan till förmån för välgörande ändamål. Idén fick de bägge körerna när de genomförde gemensamma julkonserter förra året.

Sedan ett par månader har de två körerna träffats för att träna och få hjälp med röststärkande och utvecklande sångövningar av Kajsa Bacos.

Man har enats kring sju körsånger och sju solosånger, solister är Kajsa Bacos och Ove Ericsson delat på solouppgiften.

– Det har blivit ett fruktbart möte mellan glada amatörsångare, proffesionella musikledare och solister, tyckte Kajsa Bacos.

Ylva Ericsson dirigerade arbetet under inspelningen. Sångerna skall nu mixas i studio och förhoppningsvis finnas i Hyltebutikerna innan jul.

ÅSA MONTAN

För 20 år sedan

Hallandsposten 4 december 2001

Landeryds och Långaryds kyrkokörer cirka 30 körsångare spelade in julskiva tillsammans. Skivan innehåller sju körsånger och sju solosånger, solister är Kajsa Bacos och Ove Ericsson, körens ledare är Ylva Ericsson. Överskottet av försäljningen ska gå till välgörande ändamål. Hur många har skivan och spelar den varje jul? Finns den fortfarande att köpa?

För 20 år sedan

Hallandsposten 17 december 2001.

Nyarpsvilla lyser upp vintern hos familjen Runemyr. Det började med lampor i flaggstången för väldigt många år sedan. Julbelysningen har sedan utökats för varje år och traditionen är att den tänds på julskjultningssöndagens kväll. För att få ner elkostnaderna är det numera LED-lampor. Besökare har också möjlighet att skänka pengar till insamlingar mot cancer. Julbelysningen har många tusen åskådare varje år och är ett av Långaryds nya sevärdheter.

Enligt senare tidningsartiklar har antal lampor ökat med åren

2001 - 1 800 st
2006 - 21 400 st
2011 - 33 000 st
2016 - 116 000 st
2019 - 180 000 st
2020 - 225 000 st

PERSONER VI MINNS

August Svensson

Text: Bertil Holmén Foto: Erling Svenssons familjealbum

Jag minns August Svensson så väl även när han var gammal och helt blind. Men han kunde sköta hästarna i stallet, fodra och gödsla ut. Ett särskilt minne har jag av när han stod på vedbacken helt blind och högg till och skalade riar, krakstörar. Från den hemkörda veden valde han ut lagom grova ämnen. De kunde då också råka bli av björk minns jag, riarna skulle annars vara av gran.

Gästgivargården i S. Nissaryd skulle också ha skjutsstation för resande och med hästbyte. Skjutsstationen var sista tiden i ”Fredins” i N. Nissaryd där August växte upp. För att få ha skjutsstation var man skyldig att ha 6-8 hästar tillgängliga för snabbt byte och efter kort tid ytterligare 15 - 20. Tillsammans med sina bröder fick han redan som liten köra resande. En del ville då nypa honom och ta över för att med piskan hetsa hästarna att springa fortare.

Postdeligensen kom från Ramnås i Torup mitt i natten för hästbyte och vagnens selar sattes på. Sedan kördes den klockan tolv till nästa skjutsstation som var Bölaryd. Kusken fick sen rida hem barbacka och med andra hästen med i ett rep.

Min mamma har berättat att min mormors syster Ingegärd var piga på gården och fick ibland rycka ut och skjutsa när inga karlar var hemma. En gång började hästen halta. Han var nyskodd och "sömstucken”, genom att ett söm hade gått fel och inåt i hoven. Men hon lyckades att med tänderna dra ut sömmet.

Skjutsstationerna var på 1,5 - 2 mils av stånd, den sträcka som hästarna orkade springa i full fart. Färdhastigheter var en mil i timmen, inklusive hästbyten. Man skall också veta att det då fanns många grindar även på Nissastigen. Bara i Nissaryd fanns 8-10 grindar eller le som de också kallades. Där fanns bl.a. Gatebackaleet, Nykvista le mellan S. och N. Nissaryd och Nyby le, där det brukade spöka.

August var född i en stor syskonskara med nio bröder, men inga systrar. Allt eftersom de växte upp emigrerade sju av dem och även August till Amerika. Han åkte 1884 och vände tillbaka 1886. Därför att hans mamma som varit änka i flera år skrev många brev och ville att han, som hon mest litade på, skulle komma hem, för hon behövde hjälp med att sköta den stora gården. August köpte gården 1886 och gifte sig sedan 1896 med Amanda Larsdotter från Hylte Gård, hon kallades Manda.

August sitter till vänster med makan Amanda på höger sida. Barnen: bakre raden Sven och Elin med Lars och Ruth framför.

Han var en riktig arbetsmänniska tidigt uppe och sent i säng, en nutidens "arbetsnarkoman" och gjorde många förbättringar på gården. Han byggde en 300 m. lång vattenledning från en källa i höjderna bort i skogkanten. Därmed fick de tryckvatten till lagård och bostad. Vattenledningen gjordes av 4 m. långa raka furustockar som borrades igenom med ett långt 5 cm. grovt borr. Borrspetsen styrdes av den lösare mittmärgen som finns i furustockar. Två stockar är konserverade och finns i Jansbergs hembygdsgård.

När skjutsstationen upphörde i slutet av 1800-talet började han med "lejelassakörning” liksom flera bönder i Nissaryd, De körde sågat virke från Höljeryd och Träppja till Bjälkagården vid stationen i Landeryd. Han och någon till hade en extra hästskjuts utan kusk, hästen följde snällt med. När de många skjutsarna passerade Nyby kallades de "Nissaryds RA”

August var en föregångsman i mycket 1890 köpte han hästräfsa och 1897 sin första slåttermaskin som han körde med även hos grannarna. 1924 köpte han självbindare som drogs med tre hästar. Grannarna var förvånade när de såg färdiga neker kastas ut med en väldig fart. De fick telefon 1911 liksom två gårdar till i Nissaryd. 1918 fick de ström från Hylte Bruk tillsammans med flera gårdar i S. Nissaryd. Det var med järntråd så de kunde bara ha en lampa tänd i taget.

August var mycket ute på arbete så Manda hans fru skötte bokföring och affärerna på Nissarydsgården. Hon var en stor trygghet för deras fyra barn som fick en fin uppfostran och efter skolgången såg hon till att de fick värdefull vidareutbildning. Hon köpte också bil till barnen som de fick ha ihop tills de flyttade hemifrån. De tog alla körkort som var rätt lätt på den tiden. Manda kunde då också bli skjutsad dit hon ville åka.

Som avslutning kommer här vad Hugo Eklund har berättat för mig om August Svensson. August Svensson i N. Nissaryd hade blivit kyrkvärd. Hans närmaste granne Jonasa-Johan pikar honom och frågar – Hur många kalvasteker gick det åt för att muta prästen? Men fick inget svar. När August efter sju år slutar som kyrkvärd föreslår han Jonasa-Johan till sin efterträdare, som också blev vald. Efteråt säger August till Jonasa-Johan - Nu vet du hur många kalvasteker det gick åt för att bli kyrkvärd.

Julklappstips från Världens släktbygd

Plansch

En affisch med namnen på byarna i vår bygd. En cool tavla till oss hemmakära och kanske till någon som flyttat från bygden. Spana in bilden!

Pris 150 kr.

Långaryds Lina

Ett historiskt Långaryds - mönster. Mönster för vantar och mössa 50kr/mönster, mönster och garn till vantar 200 kr, mönster och material till broderade bokmärken.

Ge dina barn och barnbarn en gåva för framtiden

Glimtar ur Långaryds historia del 2. Just nu endast 50 kr. st.

Glimtar ur Långaryds historia del 3. Just nu endast 50 kr. st.

Gåvobrev Hoppets hus

För den som har allt vill Långaryds församling tipsa om att en gåva till Hoppets hus i vänförsamlingen i San Salvador! Hoppets Hus bedriver verksamhet för de fattigaste och mest utsatta i San Salvador. Där kan man få ett mål mat, någon att prata med och stöd att förändra sitt liv. Gåvobrev med valfritt belopp finns att köpa via kyrkan.

PRENUMERATION SOCKENBUDET

Ge bort en prenumeration till någon som bor utanför vårt upptagningsområde.

Betala 250 kr till BG: 5400-3819, så ger du bort 4 nr/år som skickas direkt hem i postlådan.

Pins med Släktbygdssymbol, 40 kr

I samband med julbasaren kommer det att finnas möjlighet att göra dina julklappsinköp.

Välkommen till Nyarps Bygdegård den 4 december

Vill du göra en beställning? Kontakta Anna Roos anna.roos@langaryd.nu Hämtas efter överenskommelse fram till 15/12. Per post tillkommer portokostnad.

Betalning sker efter beställning till anvisat bankgiro eller Swish nummer.

Välkommen med din beställning.

Julklapptips: Lokala profiler ger ut nya böcker

Pang! Bang! Bom! I Nobelprisets explosiva 120-åriga historia har 57 kvinnor belönats med utmärkelsen -- och här får du träffa dom allihop.

Hur forskar man i ett stall? Hur skriver man en bok på rymmen? Hur medlar man fred med enbart ett tält och en t-shirt? Detta och jättemycket mer får du lära dig i DYNAMITGUMMOR.

Men är det bara dessa ladies som gjort stora bedrifter? Nej, det finns massa fler! Så därför får ni också ett gäng bubblare som kanske borde ha fått Nobelpris. Skynda att läs! Språnghett!

Josefine Johansson om bokens tillkomst

Jag brukar ju utgå från fakta i nästan allt jag gör, oavsett standup, musik eller programlederi. Jag började läsa om Marie Curie och hennes rafflande livsöde och insåg att många forskare lärt av henne och följt hennes insatser. Men att det av totalt nästan 1000 pris som delats ut har antalet som gått till kvinnor bara varit 57 stycken. Beror det verkligen på att tjejer är så mycket sämre på att forska? Nej i arbetet med boken visade det sig att kvinnor har mött otroligt mycket motstånd genom historien, hindrats att läsa, gått utan jobberbjudanden och fått lägre lön. Och att det inte är nån större skillnad 1918 som 2018. Dom har tvärtom fått kämpa nästan ännu hårdare än sina manliga kollegor. Och dessa vill vi lyfta fram så att att fler människor kan identifiera sig och inspireras att forska, skriva och räkna. För vill vi belöna dom, som Alfred Nobel själv sa ”som gjort störst nytta för allmänheten” så borde fler få chansen att utföra det. Jag tror att alla tjänar på att fler erbjuds utbildning och möjligheter, oavsett kön, var du kommer ifrån eller hur mycket pengar du har.

Vi har jobbat med boken i nästan tre år och nu när den äntligen är ute så känns det nästan orimligt: tänk att vi gjort den här? Och att jag har förstått

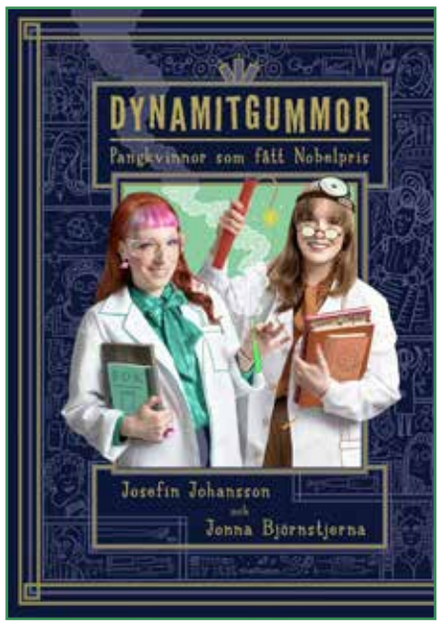

allt detta med celler, laser och Liberias inrikespolitik!?

Och låter det svårt så kom ihåg att det är bilder med! Och skoj! Skynda att läs!

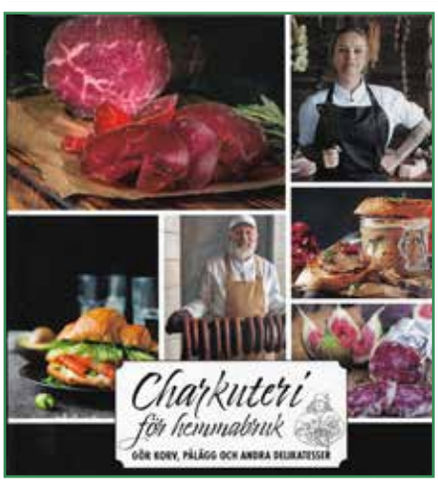

Vare-profilen Alf Andersson skriver noggrannt, pedagogiskt och lättförståeligt om tillverkning av korv, pålägg och delikatesser i boken CHARKUTERI FÖR HEMMABRUK.

Boken innehåller inte bara recept och information om vad man ska tänka på utan också ett antal illustrationer som är Alfs signum.

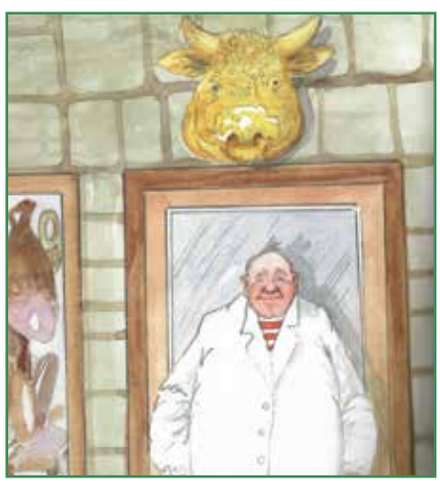

Vi finns här för dig

*Ögonhälsa
*Modebågar för alla åldrar
*Glas som är anpassade för just dig
*Linser för alla tillfällen
*Verkstad med inslip och justeringar av dina bågar.

Ögonkontakten

En del av Klarsynt i Torup

0345-20125

Berätta för oss att du sett annonsen i Sockenbudet så bjuder vi på 1 par läsglasögon i din styrka vid köp av kompletta glasögon

PETERSSON & STRÖM

HANDELSBOD

GOD JUL ÖNSKAR VÅR HANDELSBOD!

Följ oss gärna på Instagram: @peterssonochstromshandelsbod
Öppet: Ons - Fre 13-18. Lör 11-14. Utökade öppettider Julveckan, varje dag 13-18.
Varmt välkomna till vår butik på: Torget 10 i Unnaryd

LANDERYDS MEKANISKA

BYGG JOHAN

070-679 61 60

Johan Hagström
070 679 61 60

info@byggjohanab.se
www. byggjohanab.se

FOTTERAPEUT
MONIKA ALBRECHT

Mottagning på
Pensevägen 13B i Hyltebruk.

Ring för tidsbokning
eller mer information.
0345 - 172 52 eller 0730 - 44 67 65

Gör även hembesök

ESON COMFORT

NO 1 in Patientcomfort

Ett litet familjeföretag från Landeryd, som genom egna innovativa medicintekniska lösningar, blivit en viktig förutsättning för Europas akutsjukvård!

IDÉ-Möbler i Landeryd AB
Centrumvägen 7
SE-314 94 LANDERYD
info@esoncomfort.se
www.esoncomfort.se

TUSEN TACK TILL ER.
NEJ, FÖRRESTEN:
20 MILJONER TACK.

Under 2018 har ni medlemmar skänkt mer än 20 miljoner kronor till biståndsorganisationerna We Effect och Vi-skogen.

Fortsätt tänka och göra gott, så siktar vi mot nya insamlingsrekord under 2019.

Läs mer på coop.se

WE EFFECT | VI-SKOGEN

HYLTEBRUK • TORUP • UNNARYD

coop

LUNDBERGS

Mattias Lundberg
tel. 0371 - 460 00
epost. kontakt@lundbergstaxi.se
Följ oss på Facebook:
www.facebook.com/Lundbergstaxi

Bendex
-Engagemang som berör

Carlssons Elektriska

www.pcel.se

Det lönar sig att jobba tillsammans. Så mycket att vi nu kan dela ut 6,6 miljoner till våra ägare i Hyltebruk.

Det är våra kunder som äger Länsförsäkringar Halland.
När vi gör vinst går därför delar av överskottet tillbaka
till våra halländska kunder – i år 150 miljoner kronor!
Välkommen att bli kund och ägare du också.

LFhalland.se/återbäring

Länsförsäkringar Halland
Bank & Försäkring

Södra Hestra Sparbank

Bygdens bank sedan 1874.

Som fristående sparbank

- **har vi en stark lokal närvaro**
- **har vi en hög och personlig servicegrad**
- **återinvesteras vårt överskott i bygden**
- **har vi inga externa aktieägare som kräver avkastning på sina pengar**
- **har vi tillgång till ett internationellt nätverk av service och tjänster**

Därmed kan vi idag och för lång tid framöver vara den bästa banken för bygdens invånare, företag och föreningar!

VJ VILT

önskar alla kunder, besökare och jägare
en god jul och ett gott nytt år!

Vi tackar för året som varit.
Jonas och Caroline med personal

För öppettider följ oss på Facebook
Telefon 073-507 79 82
E-post: info@vjvilt.se

Julkänsla!
Nu närmar sig Julen med stora kliv.
Välkomna!

Vi har blommorna
och pyntet
för att du
ska få julkänsla.

God Jul och
Gott Nytt År!!
önskar vi alla våra kunder
Ann-Louise
och Tjejligan

Olanders
BLOMMOR & TING
Tel: 0345-10114 • www.olandersblommor.se
Öppet: Måndag - Fredag 9 - 18 • Lördag 9 - 14 • Söndag stängt
Följ oss på facebook

SOCKENBUDET - Sponsorer
SALONG DUO
SÖDRA HESTRA SPARBANK
ESON COMFORT
ESSKÅ METALL
BYGG JOHAN

RUNEMYRS
ALLTJÄNST AB

070-612 60 51 | anton@runemyrs.se

Runemyrs Alltjänst AB, vi finns där för dig.
Vi utför:
Tak och Fasadtvätt, målningsarbeten,
gravstenssäkring, trädgårdsarbete
och mycket mer.
Ring oss, vi fixar det mesta!

Kontaktuppgifter

Präster

tillförordnad kyrkoherde
Mia Schulz Wigelsbo 0371–460 01, mobil: 076 787 00 66
e-post: maria.schulz.wigelsbo@svenskakyrkan.se
hemtelefon: 0371–470 09

vik. komminister
Björn Berggren mobil: 073 368 09 95
e-post: bjorn.berggren@svenskakyrkan.se

vik. komminister
Bo Lindbladh växeln: 0345-197 40
e-post: bo.lindbladh@svenskakyrkan.se

Diakoni

diakoniassistent
Helen Skoogh 0371-46 115 mobil: 072 238 20 23
e-post: helen.skoogh@svenskakyrkan.se

diakoniassistent
Pär Petersson 0345–197 44
e-post: par.petersson@svenskakyrkan.se

Kyrkomusiker

kyrkomusiker i Femsjö
Kristina Lindstén 0345–197 47
e-post: kristina.lindsten@svenskakyrkan.se

kyrkomusiker i Hyltebruk
Susanne Hirell 0345–197 45
e-post: susanne.hirell@svenskakyrkan.se

kyrkomusiker i Långaryd
Regina Burton 0371–460 10
e-post: regina.burton@svenskakyrkan.se

kyrkomusiker i Unnaryd
Camilla Ruud Sääf 0371-601 42
e-post: camilla.ruud@svenskakyrkan.se

Pastorsexpeditionen

förvaltningsassistent
Lotta Nykvist 0345–197 39
e-post: ann-charlotte.nykvist@svenskakyrkan.se

Vaktmästare

fastighetsansvarig
Olivia Roman 0345–197 35
e-post: olivia.roman@svenskakyrkan.se

vik. fastighetsansvarig
Lars-Göran Hoving 0345–197 31
e-post: lars-goran.hoving@svenskakyrkan.se

arbetsledande vaktmästare
Göran Andersson 0345-197 50
e-post: goran.b.andersson@svenskakyrkan.se

Barn och unga

församlingsassistent och informatör
Johan Holm Wallentin 0345–197 42, mobil: 070 290 75 89
e-post: johan.holm.wallentin@svenskakyrkan.se

församlingsassistent
Pia Johansson 0345–197 46
e-post: pia.c.johansson@svenskakyrkan.se

Pastorsexpeditionen i Hyltebruk
Kyrkogatan 1, 314 31 Hyltebruk, telefon: 0345–197 40
e-post: hyltebruks.pastorat@svenskakyrkan.se
postadress: Box 4, 314 21 Hyltebruk
fakturaadress: Hyltebruks pastorat, Fack 77801652, Box 15018, 750 15 Uppsala
hemsida: svenskakyrkan.se/hyltebruk

Svenska kyrkan
HYLTEBRUKS PASTORAT
RUM FÖR HELA LIVET!

Senapskornet delas ut till alla hushåll i Hyltebruks pastorat. Undrar du över något eller har synpunkter och idéer kan du vända dig till: Mia Schulz Wigelsbo, ansvarig utgivare för Senapskornet.

MUSIK I VINTER

Den 6 mars kl. 18 är det temagudstjänst ”This little light of mine” med Charlotte Polson i Hyltebruks kyrka

Den 5 december kommer familjen Palm från Oskarström och medverkar med sång, cello och piano i Femsjö kyrka kl. 10:00

Den 4 januari kl. 18 blir det grötfest i Femsjö församlingshem. Medtag smörgås vi ordnar gröten. Det blir en trevlig fest med lekar, sång och god gemenskap för alla åldrar.

Den 6 januari blir det musikgudstjänst med riksspelmannen Gusten Brodin och Sören Bjärnborg i Femsjö kyrka kl. 16:00

Den 9 januari kl. 15:30 blir det Musikgudstjänst i Femsjö kyrka med Femsjö kyrkokör och Jonny Wester och Lisa Andersson, saxofon
Efter gudstjänsten inbjuder stiftelsen Femsjö skola till korvgrillning och julgransplundring

Den 6 januari i Landeryds kyrka kl.18.00 blir det sångmedverkan!
Det blir: ”Ljuvliga juliga toner” med kantorns bokklubb.

Den 11 december kl. 19 i Jälluntofta kyrka. Lucia Samarrangemang med Lions Club och samhällsföreningen. Carl-Olofs Lindbergs kvartett medverkar

Den 6 februari kl. 18 är det musikgudstjänst i Unnaryds kyrka. IZHAV som består av Izabelle Norén och Tulda Nielsen medverkar. Under fem år försörjde sig Izabelle Norén genom gatumusik. Hon liftade runt i hela världen. Musiken hon skrev blev ett sätt att processa alla upplevelser och tankar.

Körer för alla åldrar har vi också! Är du nyfiken, kontakta en av våra kyrkomusiker

(se kontaktuppgifter på sista sidan)

Med reservation för ändringar och feltryck - se predikoturer och hemsidor

AKTIVITETER I VINTER

Sopplunchen

Unnaryds församlingshem: 25 nov, 27 jan, 24 feb, 31 mars, 28 april kl. 12
Landeryds församlingshem: 18 nov, 20 jan, 17 feb, 24 mars, 21 april kl. 12
Hyltebruks församlingshem: 1 feb och 1 mars kl. 12
(med start i Hyltebruks kyrka 11:30 för lunchmusik)

Samtalsgrupper

”Vad är då en människa?” 29 nov, 10 jan, 7 feb, 7 mars kl. 18 i Hyltebruks församlingshem

”Samtal om livet” 24 nov, 8 dec, 19 jan och varannan onsdag därefter i Unnaryds församlingshem kl. 18

”Frälsarkranssamtal” 14 dec och 17 jan. Kommande datum bestämmer vi tillsammans i Landeryds församlingshem kl. 18

”Bibelsamtalsgrupp” 27 jan, 24 feb, 24 mars i Hyltebruks församlingshem kl. 14

Torgdag i Unnaryd 8 dec

Torgandakt i Unnaryds kyrka kl. 9
I Unnaryds församlingshem kl. 9-13 serverar gamla lottakåren traditionsenligt kaffe, våfflor, skinksmörgås och gröt. Musikunderhållning av Camilla Ruud Sääf.
Har du bidrag till syföreningens babypaket kan du mycket gärna lämna det i församlingshemmet i samband med ”torggröten”

Grötfest i Hyltebruk

Välkommen på grötfest onsdagen den 29 dec kl. 18:00 i Hyltebruks församlingshem. Vi kommer att ha en trevlig kväll med gröt, smörgås, kaffe och kaka. Det blir lite gotter och en och annan tankenöt men framförallt ska vi träffas och ha trevligt tillsammans. Kostnad 50:- Anmäl dig till Pia Johansson (se kontaktuppgifter på sista sidan) senast den 27 dec

Stor och Liten!

En okomplicerad stund där barn och föräldrar kan umgås, leka lite och fika ihop.
I Unnaryds församlingshem: Måndagar 9:30-11:30 (ej v.51,52,1,2)
I Landeryds församlingshem följande fredagar 10-11:30: 26 nov, 10 dec, 21 jan och varannan vecka därefter
Vi har fler grupper för våra barn och unga
Information om grupperna har delats ut i skolorna
Om du undrar över så kontakta Mia, Pia eller Johan (kontaktuppgifter hittar ni på sista sidan) eller se gärna vår hemsida.

Syföreningar

Landeryds f-hem: kl. 14 den 16 nov, 18 jan (årsmöte), 15 feb, 15 mars, 19 april
Unnaryds f-hem: kl. 14 den 17 nov, 19 jan (årsmöte), 16 feb, 16 mars, 20 april
Hyltebruks f-hem: kl. 12 den 7 dec (grötfest), kl. 14 den 25 jan, 15 feb 8 mars

God gemenskap i Hyltebruks församlingshem kl. 14
24 nov, 22 dec, 26 jan, 23 feb, 23 mars

Våffelkaffe i Hyltebruks församlingshem
kl. 14**:** 1 dec, 9 feb, 9 mars

3xT - Tjejer som träffas och trivs oavsett var du bor
30 nov, 25 jan, 22 feb **i Landeryds församlingshem kl.**

Tjejträffar kl. 19 i Hyltebruks församlingshem
15 dec - Vi besöker Ohlanders, 19 jan, 16 feb, 16 mars

Husförhör

1 dec kl. 18 i Unnaryds församlingshem

Promenadgrupper

Landeryd: måndagar 9:30, samling utanför församlingshemmet

Hyltebruk: torsdagar 9:30, samling utanför församlingshemmet

Församlingsfrukost

Landeryds församlingshem den 26 feb kl. 9:30

Vi äter en god frukost tillsammans och lyssnar sedan på Elisabeth Sandlund (journalist, författare m.m) under temat: Förälder livet ut- att vara mamma till en vuxen med funktionsnedsättning.

Pris 100:- Behållningen går till Hoppets hus i vår vänförsamling i El Salvador
Anmäl dig senast den 22 feb till pastorsexp. 0345-19740

7 feb träffas församlingskåren i Långaryds församlingshem för årsmöte.
Varmt välkommen både nya och gamla medlemmar

Personalnytt

Vår vaktmästare Jessica Larsson ska vara föräldraledig och vi önskar henne och hennes familj all lycka.
Owe Ericsson kommer att vikariera på tjänsten året ut, därefter tar Anna Hallberg vid.
Ett kärt återseende blir det till våren då Bo Lindbladh from vecka 2 kommer tillbaka som vikarierande präst på halvtid.

Vår kantor Susanne Hirell har fått en nygammal tjänst som kantor i Kinds pastorat, Länghems församling där hon en gång i tiden började sin karriär. Vi vill tacka Susanne för alla år hos oss, för härlig musik och glada skratt och trots att det är tråkigt för oss är vi glada för Susannes skull och önskar dig all lycka. Susanne kommer sluta i början på det nya året.

Välkommen på dop!

Dopet är en glädjefest för kyrkan, då vi får hälsa en ny medlem välkommen. Att man blir medlem i kyrkan genom dopet visades en gång i tiden tydligt genom att man hade dopfunten längst ner i kyrkan. Under pandemin valde många, inte så konstigt, att skjuta upp dopen men vet att det inte är för sent! Det gör inget om ditt barn har blivit nått år eller två, det finns ingen åldersgräns för att få döpas, även vuxna är varmt välkomna! Dopritualen anpassas efter dopkandidaten. Så välkommen att höra av dig för att boka dop, antingen det gäller ett barn eller dig själv som vuxen! Den 6 februari kl. 15 kommer alla barn som döpts i pastoratet 2020-2021 att inbjudas med sina familjer till en gemensam dopfest i Hyltebruks kyrka där vi firar en enkel och kort gudstjänst på barnens villkor för att därefter ha dopfest med tårtkalas i församlingshemmet!

PFG- va e de?!

Bokstäverna står för Pastoratsframtidsgruppen, en grupp med representanter från de olika församlingsråden, kyrkorådet samt Mia som träffas ca 1 gång i månaden för att på olika sätt diskutera hur vi kan bygga en levande kyrka i Hyltebruks pastorat och våra 4 församlingar idag, imorgon och i framtiden. I samband med kyrkovalet rapporterade media om Svenska kyrkans dåliga ekonomi med minskande medlemsunderlag. Även här hos oss kommer detta påverka kyrkan och det är därför viktigt att vi funderar över vad det är att vara kyrka och hur kan vi vara det på bästa sätt Gud till ära och medmänniskan till tjänst. Detta och många fler infallsvinklar och frågor tänker gruppen kring med målet att skapa en organisation och struktur som gör det möjligt att fira gudstjänst, undervisa och bedriva diakoni och mission även i fortsättningen. Givetvis måste diskussionen föras överallt och i många sammanhang med PFG har ett särskilt uppdrag att ta sig an dessa svåra men så viktiga frågor.

Vill du följa med på Petters prästvigning?

Den 23 januari vigs Petter Bäckman till präst i Växjö domkyrka. Vi kommer att ordna buss för dig som vill vara där. Anmäl dig till Mia (se kontaktuppgifter på sista sidan) Vi tar med oss förmiddagsfika och stannar någonstans på hemvägen och äter, vilket var och en får bekosta själv.

BRYT EN TRADITION

Flickor utsätts dagligen för övergrepp som bottnar i djupt rotade åsikter och normer kring kvinnors och flickors roll i samhället. I julinsamlingen 2021 lyfter Act Svenska kyrkan alla flickors rätt till ett värdigt liv. Under rubriken ”Bryt en tradition”, kämpar vi tillsammans mot tvångsäktenskap, könsstympning och andra skadliga traditioner.

Gudstjänster

Datum	Femsjö kyrka	Hyltebruks/ Färgaryds kyrka	Långaryds/ Landeryds kyrka	Unnaryds/ Jälluntofta kyrka
1 januari Nyårsdagen	*Sammanlyst*	*Sammanlyst*	18:00 Mässa Långaryds kyrka *Björn och Susanne*	*Sammanlyst*
2 januari Sönd. e. nyår	*Sammanlyst*	18:00 Gudstjänst Hyltebruks kyrka *Björn och Susanne*	*Sammanlyst*	10:00 Mässa Unnaryds kyrka *Björn och Susanne*
6 januari Trettondedag jul	16:00 Musikgudstjänst Se mer på sidan 7 *Björn och Kristina*	10:00 Mässa Hyltebruks kyrka *Mia och Regina*	18:00 Mässa Landeryds kyrka Se mer på sidan 7 *Mia och Regina*	10:00 Gudstjänst Unnaryds kyrka *Björn och Kristina*
9 januari 1 e. trett.d.	15:30 Musikgudstjänst Se mer på sidan 7 *Björn och Kristina*	18:00 Gudstjänst Hyltebruks kyrka *Pia och Susanne*	*Sammanlyst*	10:00 Mässa Unnaryds kyrka *Björn och Kristina*
16 januari 2 e. trett.d.	16:00 Gudstjänst *Bo och Camilla*	10:00 Mässa Hyltebruks kyrka *Bo och Camilla*	10:00 Mässa Långaryds förs. hem *Mia och Regina*	18:00 Gudstjänst Unnaryds kyrka *Mia och Regina*
23 januari 3 e. trett.d.	*Sammanlyst*	10:00 Mässa Hyltebruks kyrka *Daniel och Kristina*	*Sammanlyst*	*Sammanlyst*
30 januari 4 e. trett.d.	16:00 Mässa *Mia och Camilla*	18:00 Gudstjänst Hyltebruks kyrka *Bo och Regina*	10:00 Mässa Långaryds kyrka *Mia, Petter och Camilla*	10:00 Mässa Unnaryds kyrka *Bo och Regina*
6 februari Kyndelsmässo-dagen	10:00 Gudstjänst *Mia och Kristina*	15:00 Dopfestgudstjänst Hyltebruks kyrka *Mia*	10:00 Mässa Långaryds församlingshem *Björn*	18:00 Musikgudstjänst Se mer på sidan 7 Unnaryds kyrka *Björn och Kristina*
13 februari Septuagesima	16:00 Gudstjänst *Unnaryds kyrkokör* *Björn och Camilla*	10:00 Mässa Hyltebruks kyrka *Björn och Regina*	18:00 Sinnesromässa Landeryds förs. hem *Mia och Regina*	10:00 Fam.gudstjänst Unnaryds kyrka *Kyrkokören* *Mia och Camilla*
20 februari Sexagesima	10:00 Mässa *Kyrkokören* *Bo och Kristina*	18:00 Gudstjänst *Bo*	10:00 Gudstjänst Landeryds förs. hem *Pär*	18:00 Gudstjänst Unnaryds kyrka *Pär och Kristina*
27 februari Fastlags-söndagen	16:00 Gudstjänst *Drillsnäpporna* *Bo och Camilla*	10:00 Familjegudstjänst Hyltebruks kyrka *Mia, Camilla, Regina, Pia och Johan*	18:00 Lekmannaledd Gudstjänst Långaryds församlingshem *Regina*	10:00 Mässa Unnaryds kyrka *Bo och Daryl*
6 mars 1:a i fastan	10:00 Mässa *Björn och Kristina*	18:00 Temagudstjänst Hyltebruks kyrka *Mia*	10:00 Mässa Landeryds församlingshem *Mia*	18:00 Gudstjänst Unnaryds kyrka *Björn och Kristina*
13 mars 2:e i fastan	16:00 Gudstjänst *Daniel och Camilla*	10:00 Mässa Hyltebruks kyrka *Daniel och Camilla*	18:00 Musikgudstjänst Långaryds kyrka *Bo och Regina*	10:00 Mässa Unnaryds kyrka *Bo och Camilla*

Efternamn till de som tjänstgör hittar du under kontaktsuppgifter på sista sidan.
Tjänstgör gör även Sylvia Sjöö, Daniel Björk, Petter Bäckman, Rune Bolmblad och Daryl Stenström

Med reservation för ändringar och feltryck - se predikoturer och hemsidor

Gudstjänster

Datum	Femsjö kyrka	Hyltebruks/ Färgaryds kyrka	Långaryds/ Landeryds kyrka	Unnaryds/ Jälluntofta kyrka
28 november 1 i advent	10:00 Mässa *Kyrkokören och Jonny Wester, Saxofon* *Björn och Kristina*	18:00 Gudstjänst Hyltebruks kyrka *Cantabile, Charlotte P* *Mia och Susanne*	10:00 Gudstjänst Landeryds kyrka *Mia och Regina*	14:00 Gudstjänst Unnaryds kyrka *Kyrkokören* *Björn och Camilla*
5 december 2 i advent	10:00 Mässa *Musikmedverkan* Se mer på sidan 7 *Björn och Camilla*	14:00 Familjegudstjänst Hyltebruks kyrka *Pia och Susanne*	18:00 Julmusik Se mer på sidan 7 Långaryds kyrka *Mia och Regina*	16:00 Önskepsalms-gudstjänst Unnaryds kyrka *Johan och Camilla*
12 december 3 i advent Luciadagen	16:00 Familjegudstjänst *Luciafirande* *Pär och Kristina*	10:00 Mässa Hyltebruks kyrka *Sång - Moa Karlsson* *Mia och Susanne*	18:00 Sinnesromässa Landeryds kyrka *Mia och Susanne*	10:00 Mässa Unnaryds kyrka *Rune och Kristina*
13 december Luciadagen	*Sammanlyst*	*Sammanlyst*	*Sammanlyst*	18:00 Lucia Unnaryds kyrka *Barnkören* *Rune och Camilla*
19 december 4 i advent	10:00 Gudstjänst *Sylvia och Camilla*	18:00 Julkonsert - Se mer på sidan 7 Hyltebruks kyrka	10:00 Mässa Långaryds kyrka *Björn och Regina*	16:00 Gudstjänst Unnaryds kyrka *Sång Clara Petersson* *Björn och Camilla*
24 december Julafton	10:00 Julbön *Sång och musikmedverkan med barn och ungdomar* *Lisa Andersson, saxofon* *Björn och Kristina*	10:00 Julbön Hyltebruks kyrka *Sång och musik med Sara och Ida Liwenius* *Pia och Susanne* 23:30 Midnattsgudstjänst Hyltebruks kyrka *Sång med Carola Håkansson och Susanne Magnusson* *Petter och Susanne*	10:00 Julbön Landeryds kyrka *Petter och Regina* 23:30 Midnattsmässa Landeryds kyrka *Kyrkokören* *Mia och Regina*	10:00 Julbön Unnaryds kyrka *Barnkören* *Mia och Camilla* 23:30 Midnattsmässa Unnaryds kyrka *Kyrkokören* *Björn och Camilla*
25 december Juldagen	7:00 Julotta *Kyrkokören* *Björn och Kristina*	*Sammanlyst*	5:00 Julotta Långaryds kyrka *Julottegruppen* *Mia och Regina*	*Sammanlyst*
26 december Annandag jul	*Sammanlyst*	18:00 Önskepsalmer Färgaryds kyrka *Mia och Camilla*	*Sammanlyst*	15:00 Gudstjänst Jälluntofta kyrka *Kyrkokören* *Mia och Camilla*
31 december Nyårsafton	14:00 Nyårsbön *Sång och fiol med Sofie och Filip Vari* *Mia och Regina*	16:00 Nyårsbön Hyltebruks kyrka *Sång och fiol med Sofie och Filip Vari* *Mia och Regina*	*Sammanlyst*	*Sammanlyst*

Något nytt är på väg.

Det är alltid spännande med något nytt, om det så är nya kläder, en ny maträtt, kanske ett nytt boende eller ett nytt resmål. Vi kan allesammans drömma om förnyelse på olika plan. I kyrkan börjar ett nytt kyrkoår, med den första söndagen i Advent. Vi får tända vårt första ljus i adventsljusstaken. Sedan ökas spänningen. Två ljus i staken, sedan tre och så det fjärde. Ljusen berättar för oss att någon är på väg. Advent betyder ankomst. Adventssöndagarna förbereder oss på att något nytt är på väg. Ett barn ska födas och inte vilket barn som helst, utan Gud själv som kommer till oss som människa. Så fantastiskt. Den av oss som vill förnyelse av sitt liv får stanna upp tillsammans med herdarna i förundran inför barnet i krubba. Men förnyelsen sker inte hos den som har ett hjärta som är fullt av allt det som tillhör denna tillvaron. Ett fullt glas kan inte fyllas förrän det gamla innehållet hälls ut. När Kristus kom fanns det inget rum i härbärget. Det var fullt.

Härbärget är en bild för hjärtat. Så, var och en som vill förnyelse, detta nya kyrkoår, får komma med ett urgröpt hjärta, så att Kristus kan komma och bo där. Guds ord, Kristus, kan endast slå rot där det finns ett tomrum. Jag hoppas att många läsare av vårt församlingsblad möter det nya år, som kyrkan räcker ut med urgröpta hjärtan, så att något nytt och spännande kan ske där, när ditt hjärta blir ett nytt Betlehem, ett nytt brödhus, där livets bröd, Jesus Kristus kan bo.

En välsignad advents- och jultid, samt ett gott nytt år, önskar Björn Berggren, vik. komminister.

Tack!

Tack till alla som på olika sätt bidrog till att kyrkovalet kunde genomföras så bra och tack till alla er som röstade! Nu väntar en ny mandatperiod och vi vill därför tacka alla förtroendevalda som engagerat sig under denna mandatperiod och samtidigt hälsa nya och nygamla förtroendevalda välkomna! Tillsammans bygger vi morgondagens kyrka! Vi vill också passa på att tacka alla ideella medarbetare inom församlingarnas olika verksamheter, kyrkvärdar och körsångare!
Och givetvis, stort tack till alla er som deltar i gudstjänstliv och verksamheter!
Kyrkan är vi tillsammans så tack alla för att ni finns!

Behöver du hjälp att ta dig till kyrkans gudstjänster eller övriga verksamheter?

Hör av dig så ska vi försöka hjälpa till.
Kontakta Helen eller Pär, se nummer på sista sidan.
Önskas samtal med präst eller diakoniassistent?
Du är välkommen att höra av dig till någon av oss.

Härliga barn och ungdomar

Vi som arbetar med barn och ungdomar kan glädjande konstatera att det är många som deltar i barn och ungdomsverksamheterna och dessutom är alla så härliga individer! Vi uppmanar till förbön för barnen i våra olika grupper, för konfirmanderna och kyrkans unga samt deras familjer!

Julandakt på Malmagården.

På grund av Malmagårdens restriktioner är antalet platser i matsalen starkt begränsade. Därför kommer årets julandakt på Malmagården endast vara öppen för de boende och inte för anhöriga eller allmänhet. Vi hoppas att vi nästa år kan återgå till den fina traditionen att alla är välkomna.

Bön i Jultid

Gud, i tillbedjan och glädje böjer vi oss ner över barnet i krubban och ger honom våra gåvor. Vi bär fram våra erfarenheter av livets svårigheter och möjligheter och ber om att få bli till välsignelse. Amen.

Varje onsdagsmorgon firas det mässa i Hyltebruks kyrka kl. 9:00

(Den 15 dec är mässan kl. 10, ingen mässa den 29 dec och 5 jan)

Det går bra att swisha söndagens kollekt.
Femsjö församling: 123 339 85 83
Färgaryds församling: 123 223 23 04
Långaryds församling: 123 024 48 97
Unnaryds församling: 123 545 72 62

Övrig verksamhet t ex: sopplunch mm swishar man på Hyltebruks pastorats nr: 123 024 48 71. Skriv i meddelande vad det gäller: ex sopplunch 9/12

swish

SENAPSKORNET

Församlingsblad för Femsjö, Färgaryds, Långaryds och Unnaryds församlingar

Guds rike är som ett senapskorn som en man sätter i sin trädgård. Det växer och blir till ett träd, och himlens fåglar bygger bo bland grenarna.
Lukas 13:19

december-mars 2021-22

Varför ska jag vara medlem i kyrkan?

I våra kyrkor och församlingshem ligger en folder som presenterar 12 goda skäl för medlemskap och på vår hemsida hittar du ännu fler. Säkert kan du komma på andra skäl till varför just du är medlem och det är viktigt att just du är medlem i Svenska kyrkan, för tack vare din medlemsavgift kan vi, både anställda och ideella, hjälpa andra, bjuda in till olika grupper och samlingar samt fira gudstjänster av olika slag, allt från familjegudstjänster till musikgudstjänster. Utan dig är det inte möjligt! Så tack för att du är medlem och glöm inte utnyttja dina medlemsförmåner- välkommen att fira livets olika högtider i kyrkan, delta i gudstjänster, körer, sopplunchar, barngrupper och mycket mer!
Det finns också alltid plats för personligt engagemang!
Tillsammans bygger vi Guds rike och det är Vi alla som är kyrkan, en kyrka med rum för hela livet!

Vår hemsida: svenskakyrkan.se/hyltebruk

Följ oss på facebook: facebook.com/hyltebruk

Svenska kyrkan
HYLTEBRUKS PASTORAT
RUM FÖR HELA LIVET!